

Anja Siitonen, Henry Kuronen ja Sinikka Pelkonen

Salmonella in Finland - Overview

Kotimainen salmonellatilanne - katsaus

SUMMARY

Salmonella is rare in Finnish production animals. At most, 1% of the specimens have been positive for salmonella. In the 2000s the number of human salmonella infections has decreased. However, 300–450 domestic cases are still annually detected. Domestic outbreaks occur every year. During 1995–2005, the most common serotypes in human infections were Typhimurium and Enteritidis whether the infection originated in Finland or abroad. Serotype Typhimurium, especially its definitive phage type DT 1, is endemic in Finnish production and wild animals. This phage type constitutes the majority of the human Typhimurium infections. Typhimurium DT 40 and DT U277 phage types, found in small birds and hedgehogs, were common in human infections in some years. Typhimurium DT 41 phage type, typical of gulls, and serotype Livingstone, common in broilers in some years, were rare in humans. Serotypes Infantis and Agona were found both in humans and production animals. About 60 different serotypes were isolated from imported foodstuffs. Of them, the most common were Typhimurium, Enteritidis and Hadar. Hadar was found in patients who had not been abroad recently.

YHTEENVETO

Suomen tuotantoeläimissä salmonellaa esiintyy vähän: enimmilläänkin näytteistä vain noin yksi prosenttia on ollut salmonellaposiitivisia. Vaikka kotimaisten salmonellainfektioiden määrä on väestössä vähentynyt 2000-luvulla, tapauksia todetaan silti 300–450 vuosittain. Kotimaisia epidemioita esiintyy vuosittain. Väestössä vuosina 1995–2005 todetuissa salmonellainfektioissa serotyypit Typhimurium ja Enteritidis olivat yleisimmät riippumatta siitä, oliko tartunta kotimainen vai ulkomainen. Serotyyppi Typhimurium, erityisesti sen faagityyppi FT1, on Suomen kotoperäinen tuotanto- ja luonnonvaraisissa eläimissä esiintyvä salmonellatyyppi. Tämä faagityyppi aiheutti eniten kotimaisia Typhimurium-tartuntoja. Typhimuriumin faagityypit FT 40 ja FT U277, joita esiintyy pikkulinnuissa ja siileissä, olivat joinakin vuosina yleisiä väestön tartunnoissa. Lokeille ominainen Typhimurium FT 41 ja broilereissa ajoittain esiintyvä serotyyppi Livingstone tarttuu harvoin ihmisiin. Serotyyppejä Infantis ja Agona tavattiin sekä ihmisissä että tuotantoeläimissä. Tuontielintarvikkeista löytyi kuutisenkymmentä eri serotyyppiä. Niistä yleisimmät olivat Typhimurium, Enteritidis ja Hadar. Hadar aiheutti infektoita ihmisille, jotka eivät olleet äskettäin käyneet ulkomailla.

YDINKOHDAT:

- Suomessa sairastutaan edelleen salmonelloosiin ja epidemioita esiintyy vuosittain, vaikka tuotantoeläimissä todetaan salmonellaa vähän.
- Siirryttäessä 1990-luvulta 2000-luvulle kotimaisten salmonellainfektioiden määrä väheni, mutta vähentyminen on pysähtynyt.
- Väestön infektoissa, tuotantoeläimissä ja tuontielintarvikkeissa todettujen salmonellatyyppien kirjo on laaja; *Salmonella* Typhimuriumin faagityyppi FT1, *S. Infantis* ja *S. Agona* ovat perinteisiä kotoperäisiä tyyppiejä.